PRYLARNA OCH JAG

1

2

3

4

5

1. I vitrinskåpet sitter en sidenklädd docka som är inhandlad i Peking. **2.** Birgitta Möller i sin syhörna i källaren. **3.** 1965, i lekskolan, tillverkade Birgitta Möller denna lilla korg av hopsydda gamla vykort. **4.** Lisa Larssons figurer är arvegods. De har sällskap av keramik som dottern format. **5.** Sytråd och knappar i fina små burkar.

Saker som kommit för att stanna

Bjärred. Strumporna stoppas, möblerna kläs om. Omslagspapper sparas, och nytt köps begagnat. För Birgitta Möller är det helt otänkbart att inte ta tillvara på prylarna man redan har.

Blotta tanken på att inreda efter senaste färgskalan eller trendmönstret är främmande.

– Varför skulle man vilja det? Jag förstår verkligen inte. Det vi har här hemma vill jag behålla hela livet, säger Birgitta Möller, 51.

Lampan ovanför soffan där hon sitter i familjens villa i Bjärred var ett loppisfynd i unga år. Nu har den precis blivit som ny med ett blommönster i rött och grönt. Fåtöljerna har också hängt med länge, liksom den fyrtio år gamla soffan från föräldrahemmet, av så bra kvalité att även den var värd att klä om.

– För mig är det så självklart att man tar hand om det man har. Lagar och stoppar om det går sönder så länge det går. Att kasta finns inte.

I affären undviker hon onödiga plastpåsar, hon cyklar oavsett regndroppar, klipper sönder gamla kläder till städtrasor och både handlar och säljer på loppis. När dottern var liten köptes de flesta leksaker begagnade liksom barnvagn och spjälsäng. Tygblöjor var ett givet val.

Birgitta Möller säger att hon är en återvinningsnörd. Och är glad för det.

– På mitt gamla jobb hörde man att folk pratade om barnvagnar för 10 000 kronor! Det är helt galet. Vår dotter låg i en som kostade oss 300 kronor och var alldeles utmärkt.

Det är inte så att de inte skulle kunna surfa med i konsumtionsvågen. Både Birgitta och hennes man har bra löner och tidigare bostadsvinster gjorde det möjligt att köpa villan utan höga lån.

– Vi har det bra i min familj. Ändå, när jag ser hur mycket pengar folk överlag gör av med på att hela tiden köpa nytt, det senaste, undrar jag verkligen: Var får de alla pengar ifrån?

Självklarheten i att ta tillvara kommer från föräldrarna födda på 30-talet, menar hon. De fixade, trixade och mekade, liksom resten av hennes händiga släkt. Gick något sönder var det alltid någon av dem som visste hur det skulle lagas.

– Det var lite Uppfinnarjocke-mentalitet. Även för mig är det nästan som en sport att tänka ut lösningar. Jag är väl en riktig återvinningsnörd.

Birgitta Möller har sin man och dotter med sig i strävan att inte slänga i onödan, men är själv den mest drivna i familjen. Hon är också den som har lättast för att göra nytt av gammalt med ett förflutet som sömmerska med egen ateljé.

Efter tio år som teknikinformatör inom IT-branschen funderar hon nu på att återuppta sömnaden i någon form. Hon plockar fram ett par sidenglänsande prinsessklänningar som hon har sytt till åttaåriga dottern av olika spilltyger och begagnade kläder.

– Det underlättar att kunna sy. Så visst är det enklare för mig än vad det är för många andra. Därför vill jag heller inte döma.

På senare tid har hon börjat fundera på möjligheten att mer konsekvent göra sig av med allt onödigt, allt som inte används och står framme. Men det är inte alltid lätt att välja bort.

– Även hemma hos oss finns det ju en del som kan klassas som onödigt. Mest sådant som vi har samlat på oss under våra resor.

Både Birgitta och hennes man, som träffades för tio år sedan, har tidigare bott utomlands och rest en hel del. I ett upplyst vitrinskåp i hallen har Birgitta placerat kära prylar från jordens alla hörn. Som folkdockorna och snäckorna plockade på stränder hon en gång besökt.

– För mig är de ovärderliga. Jag kan stå här och titta och minnas hur det var när jag plockade dem. Men att köpa en massa slit- och slängprylar är något annat. Jag begriper det bara inte.

TEXT OCH FOTO:
HANNA WELIN
hemma
@sydsvenskan.se

3 TIPS

Ta tillvara på saker

1 Ta alltid bort fläckar på möbler och kläder direkt.

2 Plocka undan kläder och skor säsongsvis. När lådorna sedan packas upp känns innehållet som nytt. Plagg som måste kasseras kan klippas sönder till trasor att använda vid biltvätt, fönsterputs eller dammtorkning.

3 Skaffa åtta tygkassar. Ha fyra i bilen och fyra hemma. Varje svensk bär hem 300 plastkassar per år.

3 PRYLKÄNSLOR

1 Lycka. "Att titta på minnen från olika delar av mitt liv. Mina snäckor, fotoalbum, grytor och smycken som får mig att tänka på människor jag mött och lärt känna."

2 Tillfredsställelse. "Att prylen enkelt kan få ett långt liv genom polering, omstoppning eller tvätt."

3 Historia. "Dockan jag fick av min farmor när jag var 6 år, som min dotter lekt med. Eller min kära avbitartång och borr som har varit min farfars och som jag själv använt mycket genom åren."